

národní
úložiště
šedé
literatury

Společná zahraniční a bezpečnostní politika Unie po Lisabonské smlouvě

Pecháček, Štěpán
2010

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-174856>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 05.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

**SPOLEČNÁ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKA UNIE
PO LISABONSKÉ SMLOUVĚ**

Mgr. Štěpán Pecháček, Ph.D.

Studie č. 3.082
červen 2010

Obsah:

Vývoj vnějších vztahů Unie	2
Změny v SZBP zavedené Lisabonskou smlouvou	3
Zásady a cíle	4
Institucionální uspořádání	5
Rozhodovací procedura	9
Závěr	11
Použité prameny a literatura	12
Výběr judikatury:	12

Vývoj vnějších vztahů Unie

Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP) byla ve smluvním základu poprvé zakotvena Maastrichtskou smlouvou. Byla vytvořena jako jeden z pilířů nově vznikající politické unie (tzv. druhý pilíř). SZBP měla definovány své vlastní cíle, které Unie jejím prostřednictvím hodlala realizovat a specifický institucionální a rozhodovací rámec.

Od počátku existence SZBP v podobě samostatné politiky docházelo k interakci s komunitarizovanými činnostmi Unie, které měly dopad na prezentaci Unie vůči třetím stranám, a které byly zakotveny v rámci tzv. prvního pilíře. Všechny komunitarizované činnosti realizované orgány Unie a mající dopad na její vnější vztahy byly jako celek obecně označovány za vnější vztahy Unie. Obsah vnějších vztahů nebyl jasně smluvně definován, lze dovodit, že šlo o soubor všech činností s dopadem mimo Unii, který byl vykonáván institucemi Unie v rámci jejich pravomocí. Mimo takto formulované vnější vztahy Unie stála společná zahraniční a bezpečnostní politika.

Podstatná část vnějších vztahů Unie se tedy realizovala pomocí komunitarizovaných mechanismů bývalého prvního pilíře, které byly převážně v pravomoci Komise a byly primárně založeny na používání hospodářských a obchodních nástrojů.

Koordinace mezi jednotlivými komunitarizovanými činnostmi navzájem i jejich vzájemná koordinace se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou byla velice obtížná. Bývalý čl. 3 SEU sice stanovil, že „Unie zajišťuje spojitost všech svých vnějších činností v rámci své zahraniční, bezpečnostní, ekonomické a rozvojové politiky“ a Rada a Komise měly odpovědnost za „tuto spojitost“ a „spolupracují a...zajišťují provádění těchto politik

v souladu se svými příslušnými pravomocemi“, v rámci pilířové struktury však nebyl vytvořen žádný meziinstitucionální koordinační mechanismus.

Nejasné uspořádání vnějších vztahů Unie dlouhodobě omezovalo postavení Unie na mezinárodní scéně. Vlivem zahraničněpolitického vývoje navíc docházelo k prohlubování závislosti mezi vnějšími vztahy Unie a vnitřní bezpečností členských států Unie, což se markantně projevilo po 11. září 2001. Nové okolnosti vyvolaly nutnost sjednotit veškeré činnosti prováděné v rámci vnějších vztahů, propojit je se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou a sjednotit příslušný institucionální a rozhodovací rámec. Evropská rada Laekenskou deklarácí v tomto směru instruovala činnost Konventu o budoucnosti Evropské unie. Výsledkem jednání konventu bylo vytvoření návrhu tzv. ústavní smlouvy. Návrh ústavní smlouvy obsahoval reorganizaci smluvního základu Unie spočívající formálně v existenci jediné smlouvy, fakticky potom v odstranění pilířové struktury a zavedení jednotného rozhodovacího a institucionálního rámce pro veškeré činnosti vztahující se nejenom k vnější činnosti, ale ke všem činnostem Unie. Odmítnutí ústavní smlouvy referendy ve Francii a Nizozemsku přivedlo Unii k nutnosti jednat o nových reformách smluvního základu. Výsledkem bylo přijetí tzv. Lisabonské (reformní) smlouvy. Ta jednak novelizuje Smlouvu o Evropské unii a jednak obsahuje novou Smlouvu o fungování Evropské unii. V platnosti je tato smlouva od 1. prosince 2009.

Změny v SZBP zavedené Lisabonskou smlouvou

Oproti odmítnutému návrhu ústavní smlouvy zachovává Lisabonská smlouva oblast SZBP jako zvláštní pilíř a ponechává pro tuto oblast v platnosti zvláštní institucionální rámec, rozhodovací procedury a specifické činnosti. Úprava týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky zůstává odlišná od ostatních činností začleněných do vnější činnosti Unie. Dalším aspektem svědčícím o existenci SZBP v podobě zvláštního pilíře je skutečnost, že společná zahraniční a bezpečnostní politika je upravena Smlouvou o Evropské unii, zatímco Smlouva o fungování Evropské unie upravuje další oblasti vnější činnosti, mezi které patří: společná obchodní politika, spolupráce se třetími zeměmi a humanitární pomoc, omezující opatření, mezinárodní smlouvy, vztahy Unie s mezinárodními organizacemi a třetími zeměmi a delegace Unie a doložka solidarity. Vnější činnost Unie tak v sobě obsahuje činnosti spadající do výlučné pravomoci Unie (podle čl. 3 SFEU), jako je společná obchodní politika, přes činnosti spadající do sdílené pravomoci Unie a členských států (podle čl. 4

SFEU), jako je humanitární pomoc nebo rozvojová spolupráce, až po společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, která je vytvořena jako specifická činnost Smlouvou o Evropské unii.

K užšímu propojení všech činností Unie s vnějším aspektem došlo v Lisabonské smlouvě prostřednictvím vymezení jednotných cílů pro všechny oblasti vnější činnosti a společnou zahraniční a bezpečnostní politiku. Kromě toho došlo k vytvoření mechanismu umožňujícího operativnější spolupráci jednotlivých orgánů prostřednictvím institucionálního propojení nově vytvořené Rady pro zahraniční věci a Komise. K tomuto propojení došlo vytvořením funkce Vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

Zásady a cíle

Zásady a cíle vnějších vztahů Unie spojují do jednoho celku cíle politické, hospodářské, humanitární a environmentální. Formálněprávním předpokladem pro vytvoření vnější činnosti je nově vytvořená právní subjektivita Unie (čl. 47 SEU). Jak již bylo uvedeno výše, v předchozím období se i přes existenci svébytné společné zahraniční a bezpečnostní politiky podstatná část vnějších vztahů realizovala v rámci komunitarizovaných mechanismů, které byly v pravomoci Komise a založeny byly primárně na využívání hospodářských a obchodních nástrojů. Soudní dvůr svým rozhodnutím definoval exkluzivitu Společenství při realizaci vnitřních politik ve vztahu k akcím členských států. Soudní dvůr původně v případě ERTA rozhodl, že: „tam, kde Společenství přijalo společnou politiku v souladu se Smlouvami, členské státy pozbývají právo přijmout vlastní akce, které by mohly ohrozit tuto politiku“. Následným rozhodnutím soudní dvůr tento výklad specifikoval a členské státy podle něho nemohou ani přijmout vlastní akce, které by „ovlivnily vnitřní politiku Společenství.“ V případě ERTA dále soudní dvůr konstatoval, že Společenství nepotřebuje k uzavírání právních vztahů se třetími zeměmi explicitní zmocnění vyplývající z konkrétního smluvního ustanovení, ale může navazovat tyto vztahy v rozsahu daném cíli Smlouvy o ES. Pravomoci Společenství ve vnějších vztazích byly tedy podle tohoto rozhodnutí definovány implicitně na základě celkových cílů Společenství. Lisabonská smlouva proto nově definuje jednotné cíle vnější činnosti a stanoví, že těmito cíli se bude řídit i společná zahraniční a bezpečnostní politika.

Lisabonská smlouva tedy nově definuje zásady a cíle vnější činnosti. Zásady lze charakterizovat jako hodnoty, jimiž se Unie při realizaci vnější činnosti řídí, a které prosazuje

v obecné rovině. Cíle jsou potom hodnoty, které Unie ve vnější činnosti prosazuje při realizaci konkrétní politiky. Hodnoty vnější činnosti vymezené Lisabonskou smlouvou jsou hodnotami, na kterých staví Unie svoji vnitřní integraci. Jde tedy o základní demokratické hodnoty, základní sdílené hodnoty všech aktérů v rámci Unie. Tyto hodnoty Unie přenáší i do svých vnějších vztahů. Unie se ztotožňuje s hodnotami obsaženými v Chartě Organizace spojených národů. Všechny členské státy Unie jsou členy Organizace spojených národů a text Charty OSN tak představuje základní hodnotový rámec pro jejich zahraniční vztahy.

Institucionální uspořádání

Nejdůležitější změny, které přináší Lisabonská smlouva v oblasti SZBP se týkají institucionálního uspořádání.

První institucionální změna je v kontextu společné zahraniční a bezpečnostní politiky spíše marginální, jde o začlenění Evropské rady mezi řádné orgány Unie. V souladu s čl. 15 SEU určuje Evropská rada základní směřování Unie jako celku. Propojení různých politik a nástrojů v rámci vnější činnosti nově umožňuje, že rozhodnutí Evropské rady o strategických zájmech a cílech Unie se vztahují jak na společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, tak na ostatní oblasti vnější činnosti. Jde o nahrazení dosavadních společných strategií, které Evropská rada vytvářela v předchozím období. Evropská rada svými rozhodnutími o strategických zájmech a cílech stanovuje priority tematické nebo regionální povahy a vytváří tak základní politický rámec pro soudržnost jednotlivých oblastí vnější činnosti. Tento rámec musí být časově vymezen a musí definovat prostředky, kterými se na jeho realizaci bude podílet Unie a členské státy.

Strategické zájmy a cíle Unie představují konkrétní záměr (plán, v obecném slova smyslu politiku) v oblasti vnějších vztahů vycházející právě z obecných zásad a cílů, ke kterému Unie a členské státy budou směřovat prostřednictvím koordinace svých činností s vnějším dopadem. Další změnou vyplývající z nové smluvní úpravy Evropské rady je pozice stálého předsedy Evropské rady. Podle čl. 15 SEU předseda Evropské rady zastupuje Unii navenek v záležitostech týkajících se SZBP, aniž by tím bylo dotčeno postavení vysokého představitele Unie. Podle původního čl. 18 SEU tuto funkci vykonával předsedající Rady ministrů, tedy premiér předsednické země. Rozsah pravomocí předsedy Evropské rady tak bude v oblasti SZBP odpovídat dosavadním zvyklostem a bude především reprezentativní. V této roli zastupoval předseda Evropské rady Unii např. na summitu o jaderné bezpečnosti

konaném ve Washingtonu v dubnu 2010 nebo na summitu EU – Kanada konaném v květnu 2010.

Zásadní institucionální změnou je vytvoření funkce vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (čl. 27 SEU). Vysoký představitel Unie institucionálně propojuje Radu a Komisi v aktivitách týkajících se vnější činnosti. Vysoký představitel je společně s členskými státy odpovědný za vykonávání společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Mezi činnosti, které vysoký představitel vykonává patří:

1. koordinace činností v rámci SZBP
2. řízení a implementace činností v rámci SZBP
3. zastupování Unie navenek v rámci SZBP

ad 1) Koordinační úloha spočívá především v propojování činnosti Rady pro zahraniční věci a Komise. Aktivity spadající do vnější činnosti Unie a společné zahraniční a bezpečnostní politiky sice netvoří jeden celek v rámci Smluv, jsou však propojeny prostřednictvím jednotných cílů, a prostřednictvím vysokého představitele také personálně. Vysoký představitel nevykonává pouze předsednickou funkci v Radě pro zahraniční věci (nemá však hlasovací právo, jde tedy spíše o funkci předsedajícího), ale současně je i místopředsedou Komise a v Komisi je odpovědný za vnější vztahy. Zdvojení funkcí vysokého představitele neznamená vytvoření nové institucionální struktury, ale propojení stávajících institucí jednou osobou. Pokud jde o způsob jmenování, je vysoký představitel jmenován Evropskou radou, která v tomto případě rozhoduje kvalifikovanou většinou, ale procedura jeho jmenování je vázána i na schvalovací proceduru Komise: „Předseda, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a ostatní členové Komise podléhají jako sbor schválení Evropským parlamentem.“ (čl. 17 SEU) V případě odstoupení Komise odstupuje vysoký představitel ze své funkce v Komisi, zůstává však ve své funkci v rámci Rady pro zahraniční věci. (čl. 246 SFEU)

ad 2) Řídící a implementační úloha vysokého představitele se vztahuje především na realizaci společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Vysoký představitel předsedá nově vytvořené Radě pro zahraniční věci. Jak již bylo uvedeno výše, společně s členskými zeměmi je vysoký představitel odpovědný za implementaci přijatých rozhodnutí. Zároveň vysoký představitel řídí činnost Evropské služby pro vnější činnost.

ad 3) Zastupování Unie navenek vysokým představitelem má zpřehlednit vystupování Unie vůči třetím stranám. Zvláštní reprezentační funkce je potom vytvořena novým ustanovením, podle kterého musí členské země EU, které jsou členy Rady bezpečnosti OSN požádat o vystoupení vysokého představitele, pokud má představit společné stanovisko Unie (viz čl. 34 SEU)

Vytvoření funkce vysokého představitele a jeho nezbytného institucionálního zázemí vyplývá z požadavku na jednotnou prezentaci Unie v oblastech, kde se střetává kompetence Unie a členských států. Tento požadavek byl v minulosti vyjádřen i ve stanovisku soudního dvora z roku 1993, kde se říká, že musí být zajištěna úzká spolupráce mezi členskými státy a institucemi Společenství jak v procesu vyjednávání a uzavírání (závazků), tak v procesu jejich naplňování. Tento závazek spolupráce vyplývá z požadavku na jednotnost mezinárodní reprezentace Unie. S vytvořením jednotné vnější činnosti spojující všechny aktivity Unie s dopadem na vnější vztahy se stala jednotná institucionální reprezentace Unie faktickou nezbytností.

Již bylo uvedeno, že vysoký představitel předsedá nově vytvořené Radě pro zahraniční věci. Rada pro zahraniční věci je nově zřizovanou formací Rady ministrů a je podle Lisabonské smlouvy vytvářena obligatorně (viz čl. 236 SFEU). Z této pozice je oprávněn předkládat Radě pro zahraniční věci potřebné návrhy, nemá však hlasovací právo. Vysoký představitel tedy zahraniční politiku Unie ovlivňuje prostřednictvím navrhování potřebných kroků, následně tyto kroky realizuje, avšak nepodílí se na rozhodování o jejím směřování a na přijímání příslušných aktů. Aktivita vysokého představitele je tedy v souladu s čl. 24 SEU vázána na předchozí rozhodnutí příslušných orgánů. Pro jednání na mezinárodních konferencích a v mezinárodních organizacích, kde bude vysoký představitel prezentovat stanovisko Unie, potřebuje předchozí zmocnění příslušných orgánů Unie v podobě jejich stanoviska (viz čl. 34 SEU).

Vysokému představiteli Unie pro vnější vztahy a bezpečnostní politiku má být podle čl. 27 SEU nápomocná Evropská služba pro vnější činnost, která je novým útvarem fungujícím mimo struktury Komise a Rady. Jde tedy o službu *sui generis*, jejíž organizace a fungování jsou určeny rozhodnutím Rady. Služba je podřízena přímo vysokému představiteli.

Aktivity služby pro vnější činnost se nesmí dotknout kompetence Komise v oblastech rozšiřování Unie a obchodní a rozvojové politiky. Tyto oblasti zůstávají v pravomoci

příslušných komisařů a generálních ředitelství Komise. Případné spory o narušení kompetencí bude řešit soudní dvůr v souladu s čl. 40 SEU a 275 SFEU jako tomu bylo např. v případě sporu mezi Komisí a Radou, ve kterém soudní dvůr rozhodl ve prospěch Komise a zrušil Rozhodnutí Rady 2004/883/SZBP o provádění společné akce 2002/589/SZBP s ohledem na příspěvek Evropské unie Hospodářskému společenství států západní Afriky (ECOWAS) v rámci moratoria na ruční palné a lehké zbraně.

Do struktury služby budou integrovány vojenské a civilní struktury vytvořené a působící v předchozím období ve strukturách Rady. Diplomatičtý personál služby pro vnější činnost je složen z jedné třetiny z diplomatů členských zemí, zbytek představují dosavadní zaměstnanci generálního sekretariátu Radu zabývající se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou a zaměstnanci Komise zabývající se vnější činností (čl. 221 SFEU).

Organizace a fungování služby vnější činnosti je stanovena jednomyslným rozhodnutím Rady na návrh vysokého představitele a po konzultaci s Evropským parlamentem.

Služba pro vnější činnost spolupracuje s Generálním sekretariátem Rady a službami Komise, a také s diplomatickými sbory členských států. V souladu s čl. 205 SFEU se službou Komise konzultuje všechny záležitosti týkající se vnější činnosti Unie a účastní se na přípravě dokumentů Komise týkajících se této oblasti.

Zvláštní částí Evropské služby pro vnější činnost jsou delegace Unie ve třetích zemích a při mezinárodních organizacích. Delegace Unie bude ve třetí zemi nebo při mezinárodní organizaci vytvořena rozhodnutím vysokého představitele po konzultaci s Radou a Komisí. Pro rozhodnutí o uzavření delegace je třeba dohody vysokého představitele, Rady a Unie.

Existence společné zahraniční a bezpečnostní politiky a její nové institucionální struktury se v žádném případě nedotýká suverénního práva členských států vytvářet a realizovat jejich vlastní zahraniční politiku. Dvě prohlášení o společné zahraniční a bezpečnostní politice, stejně tak jako prohlášení o článku 27 SEU, která jsou přiložena k SEU potvrzují, že nové institucionální struktury v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky nenarušují samostatnost členských států při formulování a provádění vlastní zahraniční politiky.

Rozhodovací procedura

V rozhodovací proceduře, která je dlouhodobě hodnocena jako jedna ze slabých míst SZBP, nedošlo k žádné výrazné změně.

Pro oblast SZBP je i nadále zaručena zvláštní rozhodovací procedura. Maastrichtská smlouva původně pro přijímání rozhodnutí v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky zakotvila striktně jednomyslnou proceduru (s výjimkou rozhodování o procedurálních otázkách). Konsensuální rozhodování bylo velice neefektivní, každý členský stát měl fakticky právo absolutního veta. Amsterodamská smlouva proto vytvořila rozhodovací mechanismy, které umožnily výjimku ze striktní jednomyslnosti bez zavedení všeobecného většinového hlasování a zakotvila většinové hlasování v taxativně vymezených případech.

Přes výše uvedené změny v rozhodovací proceduře se efektivita společné zahraniční a bezpečnostní politiky nezvýšila. Pracovní skupina Konventu pro vnější činnost navrhovala při přípravě textu ústavní smlouvy posílení většinového hlasování, v samotném návrhu ústavní smlouvy se toto doporučení neprojevovalo. Také text Lisabonské smlouvy výrazný posun oproti předchozímu stavu nepřináší, protože nadále ponechává členským státům možnost rozhodnutí přijímaná většinově zablokovat.

V oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky není smlouvami umožněno přijímání legislativních aktů. V této oblasti jsou přijímány zvláštní druhy nelegislativních aktů, především společné akce a postoje. K přijímání rozhodnutí v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky dochází pouze na úrovni Rady a Evropské rady, tedy na úrovni členských států. Obecnou rozhodovací procedurou při přijímání rozhodnutí zůstává i nadále jednomyslnost. Tento princip zajišťuje rovnost všech členských států, zaručuje nedotknutelnost jejich suverenity a umožňuje ochranu jejich státních zájmů v oblasti zahraničních vtaů a národní bezpečnosti.

Lisabonská smlouva nemění úpravu zavedenou Amsterodamskou smlouvou. Tato úprava umožňuje členskému státu, který s přijetím rozhodnutí nesouhlasí, zdržet se hlasování a umožnit tak ostatním státům přijmout jednomyslné rozhodnutí. Abstence je zaznamenána formou formálního prohlášení členského státu. Tento členský stát se nadále zdrží jakéhokoli jednání, které by narušovalo soudržnost Unie při realizaci rozhodnutí. Příslušné ustanovení obsahuje i ochranu menšinového názoru, v případě, kdy abstenující státy představují nejméně jednu třetinu členských států, které představují nejméně jednu třetinu obyvatelstva Unie, není

rozhodnutí přijato. Tato blokační menšina je definována specificky pro tuto oblast a navazuje na předchozí úpravu, která definovala jako blokační menšinu jednu třetinu tzv. vážených hlasů.

V rámci SZBP je umožněno i rozhodování kvalifikovanou většinou. Kvalifikovaná většina je definována v souladu s čl. 238 SFEU. Podobně jako pozitivní abstinence byla výjimka z jednomyslného hlasování směrem k rozhodování kvalifikovanou většinou zavedena Amsterodamskou smlouvou a cílem jejího zavedení bylo zrychlení a zefektivnění rozhodovací procedury. Rozhodování kvalifikovanou většinou je možné pouze v taxativně vymezených případech. Amsterodamská smlouva definovala dvě možnosti: přijímání akce nebo postoje Unie na základě předchozího rozhodnutí Evropské rady a přijímání rozhodnutí nutných k provedení společné akce nebo postoje, následně smlouva z Nice doplnila tento výčet o jmenování zvláštního zmocněnce Unie v záležitosti geografické nebo tematické povahy. Lisabonská smlouva umožňuje většinové hlasování v případě, kdy je vymezována akce nebo postoj na základě předchozího rozhodnutí Evropské rady, dále v případě, kdy je vymezována akce nebo postoj na návrh vysokého představitele, o který ho požádala Evropská rada, dále v případech, že Rada přijímá rozhodnutí k provedení již schválené akce nebo postoje Unie a konečně v případě jmenování zvláštního zástupce (viz čl. 33 SEU).

V případě, že členský stát odmítá rozhodnutí spadající pod rozhodování kvalifikovanou většinou přijmout a prohlásí ho za oblast státního zájmu, může přijetí rozhodnutí zablokovat. Oproti předchozí úpravě definuje Lisabonská smlouva konzultační mechanismus mezi členskými státy prohlášením státní zájem a vysokým představitelem. Konzultační mechanismus slouží k nalezení přijatelného řešení pro členský stát, který z důvodu státního zájmu odmítá přijetí rozhodnutí kvalifikovanou většinou. Pokud dotčený členský stát a vysoký představitel nedojdou k dohodě, může Rada požádat o rozhodnutí Evropskou radu. Evropská rada rozhoduje o žádosti Rady jednomyslně.

Jednomyslným rozhodnutím Evropské rady je možné rozšířit případy, ve kterých může Rada rozhodovat kvalifikovanou většinou. Rozhodnutí Evropské rady rozšiřující případy, ve kterých může Rada rozhodovat jednomyslně se nesmí týkat společné obrany a vojenství, v této oblasti je rozhodování kvalifikovanou většinou vyloučeno obecně.

Pro schvalování procedurálních otázek je vytvořena zvláštní rozhodovací procedura založená na prostém většinovém rozhodování. Procedurální otázky se z podstaty nemohou dotýkat

životních zájmů členských států, je proto vyloučena možnost členského státu hlasování zablokovat.

Závěr

Společná zahraniční a bezpečnostní politika zůstává i po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost v podobě zvláštního pilíře. Projevuje se to existencí svébytné rozhodovací procedury a vlastního institucionálního rámce. Oproti předchozí úpravě však došlo k propojení SZBP s ostatními aktivitami realizovanými v rámci vnější činnosti. K tomuto propojení došlo i některými úpravami v oblasti institucionální architektury. Jde především o vytvoření nové funkce vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Ten propojuje činnost Rady pro zahraniční věci a Komise a je odpovědný za koordinaci SZBP s dalšími aktivitami realizovanými v oblasti vnější činnosti. Smlouvy jednoznačně stanoví, že činnost vysokého představitele se nesmí dotknout pravomocí člena Komise odpovědného za rozšíření a politiku sousedství.

Použité prameny a literatura

Whitman, R., Juncos, A. The Lisbon Treaty and the Foreign, Security and Defence Policy: Reforms, Implementation and the Consequences of (non-)Ratification, European Foreign Affairs Law Review 14, 2009, str. 25-46

House of Commons Foreign Affairs Committee. Foreign Policy Aspects of the Lisbon Treaty, Third Report of Session 2007-08, January 2008

Smlouva o Evropské unii ve znění Lisabonské smlouvy, in: Evropské dokumenty, C.H. Beck, Texty zákonů 2009

Smlouva o fungování Evropské unie, , in: Evropské dokumenty, C.H. Beck, Texty zákonů 2009

Závěrečná zpráva pracovní skupiny pro vnější činnost (CONV 459/02) ze 16. prosince 2002

Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny

Presidency report to the European Council on the European External Action Service (14930/09)

Rozhodnutí rady ze dne 1. prosince 2009, kterým se přijímá její jednací řád (2009/937/EU)

Laekenská deklarace (příloha I), závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady v Laekenu ze dne 14. a 15. prosince 2001

Výběr judikatury:

Stanovisko ESD č. 2/91

C-91/05 Komise v Rada

22/70 Commission v. Council

C-3,4 and 6/76 Kramer

C- 25/94 Commission v. Council